12. SINIF COĞRAFYA DERSİ

1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan kazanımlardan bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

1. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerinin kazanımları, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

Kazanım: ***12.2.5. Türkiye'deki bölgesel kalkınma projelerini ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri açısından değerlendirir.***

1. Türkiye'de bölgeler arasında görülen sosyoekonomik sorunların çözülebilmesi amacıyla bölgesel kalkınma projeleri hayata geçirilmektedir.

Bu projelerin genel amaçlarını açıklayınız.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Kazanım: 12.2.7. Ulaşım sisteminin gelişiminde etkili olan faktörleri açıklar.

2. Ulaşım sistemleri ve yol güzergâhı seçiminde; yükselti, engebe durumu, dağların uzanış doğrultusu ve eğim belirleyici etkiye sahip bazı faktörlerdir.

Türkiye'de kara yolu ulaşımı üzerinde bu faktörlerin etkisini açıklayınız.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Kazanım: 12.2.9. Türkiye'deki ulaşım sisteminin gelişim sürecini açıklar.

3. Kara yolu ulaşımını diğer ulaşım türlerine göre dezavantajlı kılan olumsuzlukları yazınız.

Kazanım: ***12.2.10. Dünya ticaret merkezleri ve ağlarını küresel ekonomideki yerleri açısından analiz eder.***

4. Aşağıdaki grafiklerde ticaret bölgelerinin 2020 yılında dünya ticaretindeki payları verilmiştir.

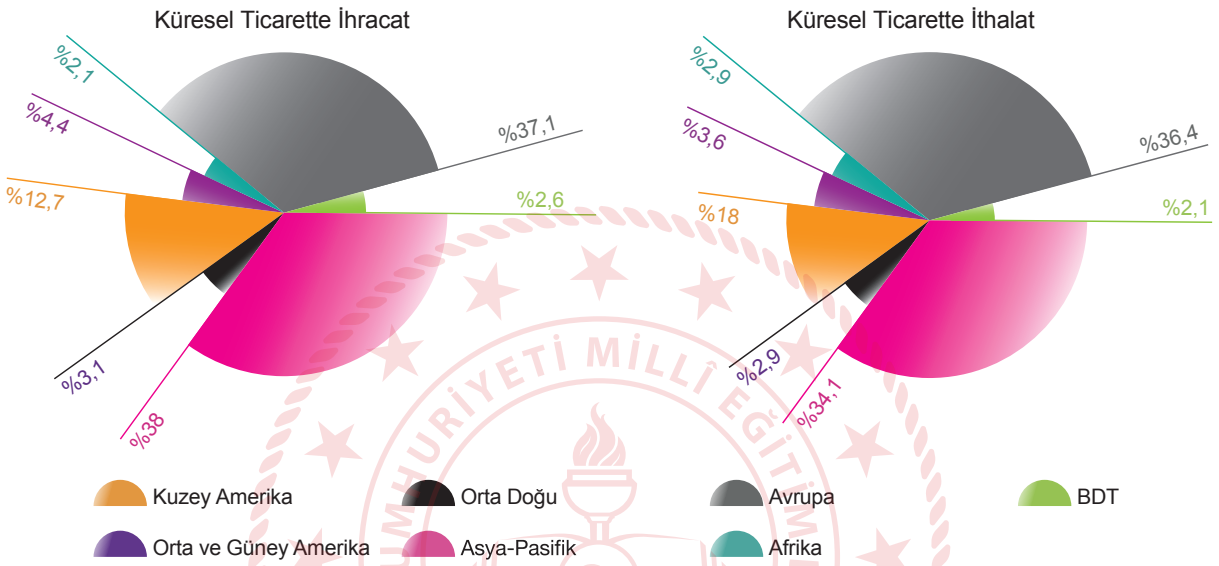

Buna göre küresel ticaret üzerinde etkisi en fazla olan bölgeyi belirleyip bu bölgenin küresel ticaretteki önemini açıklayınız.

Kazanım: ***12.2.11. Türkiye'deki ticaret merkezlerinin ticarete konu olan ürünlere ve akış yönlerine etkilerini açıklar.***

5. Aşağıdaki tabloda 2020 yılında Türkiye'nin iç ticaretinde yer alan bazı ürünler verilmiştir.

Tarım ve Hayvancılık Ürünleri	Sanayi ve Maden Ürünleri	Hizmet Sektörü
• Tarım ürünleri (buğday, çay, zeytin, pirinç, turunçgiller vb.) • Hayvansal ürünler (et, süt, yumurta vb.) • Su ürünleri • Orman ürünleri	• Otomotiv • Makine • Tekstil • Deri • Kimya ve petrol ürünleri • Taşa bağlı sanayi ürünleri	• Eğitim • Sağlık • Turizm • Ulaşım • Bankacılık

Türkiye'de nüfusun, sanayi kuruluşlarının ve doğal kaynakların dağılışındaki düzensizlik bölgeler arasında ticari faaliyetlere ortam hazırlamıştır. Bu kapsamda kırsal kesim ile şehirler arasında canlı bir ticaret görülmektedir.

Buna göre tabloda verilen ürünlerden hangilerinin şehirlerden kırsal kesimlere satılması <u>beklenmez</u>?

12. SINIF 1. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU VE ÖRNEK SENARYOLAR

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır.

12. Sınıf Coğrafya Dersi Konu Soru Dağılım Tablosu

Ünite	Kazanımlar	2. Sınav Okul Genelinde Yapılacak Ortak Sınav	
		1. Senaryo	2. Senaryo
DOĞAL SİSTEMLER	12.1.1. Doğa olaylarının ekstrem durumlarını ve etkilerini açıklar.	1	
	12.1.2. Doğal sistemlerdeki değişimlerle ilgili geleceğe yönelik çıkarımlarda bulunur.		1
BEŞERİ SİSTEMLER	12.2.1. Bir bölgedeki baskın ekonomik faaliyet türünü sosyal ve kültürel hayata etkileri açısından analiz eder.	1	
	12.2.2. Şehirleşme, göç ve sanayileşme ilişkisini toplumsal etkileri açısından yorumlar.		1
	12.2.3. Nüfus, yerleşme ve ekonomik faaliyetlerde gelecekte olabilecek değişimlerle ilgili çıkarımlarda bulunur.		
	12.2.4. Ülkemizdeki işlevsel bölgeleri özelliklerine göre analiz eder.		
	12.2.5. Türkiye'deki bölgesel kalkınma projelerini ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri açısından değerlendirir.	1	1
	12.2.6. Hizmet sektörünün Türkiye'nin ekonomik kalkınmasıyla olan ilişkisini açıklar.	1	1
	12.2.7. Ulaşım sisteminin gelişiminde etkili olan faktörleri açıklar.	1	1
	12.2.8. Ulaşım ağları ile yerleşme ve ekonomik faaliyetler arasında ilişki kurar.		1
	12.2.9. Türkiye'deki ulaşım sisteminin gelişim sürecini açıklar.	1	1

- Okul genelinde yapılacak sınavlarda açık uçlu sorular sorulacağı göz önünde bulundurularak örnek senaryolar tabloda gösterilmiştir.

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. İl sınıf/alan zümreleri de verilen örnek senaryoları inceleyerek kendileri benzer tablolar hazırlayıp öğretmenlerin kullanımına sunacaklardır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğe benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak
için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
4 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 1'deki 1, 4, 5 ve 6. sorular*
2 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 1'deki 2 ve 3. sorular*

2. SINAV

COĞRAFYA 12

Adı ve Soyadı: Sınıfı: Numarası:

SENARYO 1

Kazanım: 12.1.1. Doğa olaylarının ekstrem durumlarını ve etkilerini açıklar.

1. 1815'te Endonezya'da Tambora Dağı'ndaki volkanik patlama sonucunda ortaya çıkan toz ve kül bulutları Avrupa ile Kuzey Amerika'ya kadar ulaşmış ve bu bölgelerde bir yıl sonra çok soğuk bir yaz mevsimi yaşanmıştır. Bu nedenle 1816 yılı yaz mevsimi olmayan yıl olarak adlandırılmıştır.

Bu ekstrem doğa olayının olumsuz etkilerini yazınız.

Kazanım: 12.2.1. Bir bölgedeki baskın ekonomik faaliyet türünü sosyal ve kültürel hayata etkileri açısından analiz eder.

2. Tarım ve hayvancılık faaliyetini sosyal ve kültürel yaşama etkileri yönünden açıklayınız.

SENARYO 1

Kazanım: 12.2.5. Türkiye'deki bölgesel kalkınma projelerini ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri açısından değerlendirir.

3. Güneydoğu Anadolu Projesi'nin başlangıcı, 1970'lere dayanmaktadır. Bu proje; Güneydoğu Anadolu'nun su ve toprak kaynaklarının geliştirilmesi, Fırat ile Dicle havzalarında tarım alanlarının sulanması ve hidroelektrik enerjisi üretilmesine yönelik olarak başlamıştır. Bu proje çerçevesinde 22 baraj, 19 hidroelektrik santrali ile 1,8 milyon hektar tarım alanının sulanmasına yönelik yatırımların yapımı planlanmıştır.

Güneydoğu Anadolu Projesi'nin amacını açıklayarak bu projenin bölgeye sosyal ve kültürel açıdan faydalarını yazınız.

Kazanım: 12.2.6. Hizmet sektörünün Türkiye'nin ekonomik kalkınmasıyla olan ilişkisini açıklar.

4. Türkiye'de turizmin gelişmesinin ekonomiye sağladığı faydaları yazınız.

SENARYO 1

Kazanım: 12.2.7. Ulaşım sisteminin gelişiminde etkili olan faktörleri açıklar.

5. Ulaşımı etkileyen doğal faktörleri yazınız.

Kazanım: 12.2.9. Türkiye'deki ulaşım sisteminin gelişim sürecini açıklar.

6. Türkiye'de yüksek hızlı tren ile yolcu taşımacılığı ilk kez hangi şehirler arasında gerçekleşmiştir?

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
5 soru	Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 2'deki 1, 3, 4, 6 ve 7. sorular*
2 soru	Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular *Senaryo 2'deki 2 ve 5. sorular*

2. SINAV

COĞRAFYA 12

Adı ve Soyadı: Sınıfı: Numarası:

SENARYO 2

Kazanım: 12.1.2. Doğal sistemlerdeki değişimlerle ilgili geleceğe yönelik çıkarımlarda bulunur.

1. Küresel ısınmaya bağlı olarak buzullarda önemli ölçüde erimeler beklenmektedir.

Bu durumun denizler ve okyanuslar üzerindeki etkilerinden ikisini yazınız.

Kazanım: 12.2.2. Şehirleşme, göç ve sanayileşme ilişkisini toplumsal etkileri açısından yorumlar.

2. "Sanayileşme ve göç" **olgularının şehirleşme üzerindeki olumsuz etkisini azaltmak için neler yapılabilir? Açıklayınız.**

SENARYO 2

Kazanım: 12.2.5. Türkiye'deki bölgesel kalkınma projelerini ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri açısından değerlendirir.

3. Doğu Anadolu Projesi alanında çayır ve meralar geniş yer kaplamaktadır ve bu alanlarda daha çok mera hayvancılığı yapılmaktadır. Dolayısıyla hayvansal verim genel olarak düşüktür ve verim, iklim koşullarına göre değişmektedir.

Buna göre bölgede mera hayvancılığın geliştirilmesi ve verimin artırılması için neler yapılabilir? Yazınız.

Kazanım: 12.2.6. Hizmet sektörünün Türkiye'nin ekonomik kalkınmasıyla olan ilişkisini açıklar.

4. Türkiye'de turizmin gelişmesinin ekonomiye sağladığı faydaları yazınız.

SENARYO 2

Kazanım: 12.2.7. Ulaşım sisteminin gelişiminde etkili olan faktörleri açıklar.

5. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak ulaşım sistemlerinde meydana gelen değişimleri açıklayınız.

Kazanım: 12.2.8. Ulaşım ağları ile yerleşme ve ekonomik faaliyetler arasında ilişki kurar.

6. Bazı şehirlerin gelişmesinde ulaşımın önemli bir rolü vardır. Özellikle ana yolların kavşak noktasında bulunan şehirler, daha çok gelişmektedir.

Bu duruma uygun şehirlere Türkiye'den üç örnek yazınız.

Kazanım: 12.2.9. Türkiye'deki ulaşım sisteminin gelişim sürecini açıklar.

7. Türkiye'de 2000'li yıllardan itibaren uygulanan ulaşım politikaları sayesinde demir yolu ulaşımı önem kazanmaya başlamıştır.

Bu dönemde demir yolu ulaşımında meydana gelen gelişmeleri yazınız.